

گزارش «شرق» از کمبود واکسن یادآور که مجوز ورود به مدرسه است

کمبود واکسن، این بار برای دانش آموزان

رئیس مرکز مدیریت بیماری‌های واگیر: ۴۰۰ هزار دُز واکسن وارد کردیم اما کم آمد

نیلوفر حامدی: در حالی تنها دو هفته به

آغاز سال تحصیلی جدید باقی مانده که گروه درخور توجهی از دانش‌آموزان برای ثبت‌نام معطل یک واکسن مانده‌اند. خبرهای رسیده به «شرق» نشان می‌دهد در بسیاری از شهرستان‌های کشور واکسن یادآور دانش‌آموزان با کمبود جدی مواجه شده است؛ آن‌هم در روزهایی که مهلت ثبت‌نام مدارس به انتها رسیده و برکه تزریق این واکسن نیز جزء شروط ثبت‌نام است. رصد «شرق» از وضعیت کمی این واکسن در شهرستان‌های مختلف، از اصفهان در مرکز کشور گرفته تا شهر ساری به‌عنوان مرکز استان مازندران و همچنین شهرهای دیگری مانند بندرعباس، شیراز، مشهد، رشت و سمنان نشان می‌دهد.

خبر از واکسن نیست. پاسخ تمام مراکز بهداشت این شهرها به خانواده‌های دانش‌آموزان نیز این است که هنوز از تهران برایشان واکسن ارسال نشده؛ اقدامی که سال‌های گذشته با روالی عادی طی می‌شد و حالا به نظر می‌رسد افزایش تنش‌های بین‌المللی بر این موضوع نیز اثر سوء گذاشته است.

«با وجود ادعای بسیاری که برخی می‌گفتند تحریرها روی مواد غذایی و دارو اثر ندارد، باید بگویم اصلاً این‌طور نیست. همین واکسن‌ها زمانه‌ی ما راحتی وارد کشور می‌شود، همان‌ها اصلاً تهیه‌ی بسیاری از آنها به خاطر مشکلاتی که در مبادی ورود، انتقال کرده می‌شود، به‌هولیم و مانند آن‌ها تیره‌ی بسیار دشوار و تبدیل به بحران‌های جدی شده است. ابتدا معضله‌ی تحریم وجود داشت و حالا هم که تجربه‌ی جنگ ۱۲ روزه و مکانیسم ماشه دشواری شرایط را تشدید کرده است». این توضیحی است که قباد مرادی، رئیس مرکز مدیریت بیماری‌های واکسیناسیون وزارت بهداشت، به «شرق» می‌دهد، در پاسخ به وضعیتی که ایجاد شده است.

واکسن کلاس دهم یکی از واکسن‌های مهم و ضروری در برنامه‌ایمن‌سازی نوجوانان است که معمول در حدود ۱۵ سالگی تزریق می‌شود. این واکسن برای پیشگیری از بیماری‌هایی مانند دیفتی، کزاز و سیاه‌سرفه طراحی شده و نقش مهمی در حفظ سلامت عمومی ایفا می‌کند و در واقع تزریق به‌موقع واکسن کلاس دهم، سیستم ایمنی بدن را در برابر بیماری‌های خطرناک تقویت می‌کند. این تزریق در سال‌های گذشته به‌دلیل کمبود واکسن و آموزش‌های نادرست مدارس برنامه‌ای منظم برای تزریق این واکسن در سراسر کشور اجرا می‌کرد که این برنامه‌ها منجر به بروز جدی‌ترین مشکلات شد.

واکسن از تهران فرستاده نشده

«درست و دقیق یک ماه شده که معطل رسیدن این واکسن هستیم. مدرسه هم از صلا داشت که تا برگه تریق واکسن را ارائه ندهید، ثبت‌نام انجام نمی‌شود. چندین بار رقوم و آدمم و باریشان توضیح داده‌ام که ما یواخیم و واکسن بزیم اما مرکز بهداشت می‌گوید واکسن نیست. بالاخره در مرکز آشنایی پیدا کردم و از او خواستیم مشکل ما را با مدرسه حل کند. در نهایت اتفاق خوب این بود که از مرکز با مدرسه تماس گرفتند و توضیح دادند که واکسن‌ها هنوز از تهران ارسال نشده‌اند». اینها را «فاطمه» و «ساری» می‌گوید که خودش هم معلم است. از میانه مرداد که کارهای ثبت‌نام فرزندان در مدرسه را آغاز کرده است، هفته‌ای نبوده که در بهانه مرکز بهداشت سرزنش و هر بار هم بر او قیل و قیود شده و شنبه بعدی را داده‌اند. «او البته پی‌ای آن تماس تلفنی، توانست کارهای مربوط به ثبت‌نام پسرش را انجام دهد». بعد از آن توانستیم ثبت‌نام کنیم، اما مدام هم منتظریم تا وعده مرکز بهداشت عملی شود و واکسن‌ها به شهر ما برسد؛ چراکه در تمام این یک ماه هر بار مراجعه کرده گفتند که این شنبه واکسن‌ها می‌رسند و هنوز هیچ خبری نشده است».

«نیما» که خودش در شیراز در یکی از مراکز بهداشت کار می‌کند، به‌خاطر شش کلاس دهم است نیز همین مشکل را داشته؛ با این تفاوت که به‌خاطر اشراف به شرایط، دکتر خیلی درگیر کارهای اشراف نشد؛ «ما» در جریان بودیم که امسال به قرار همیشه واکسن‌ها که از تهران ارسال نشده‌اند، برای همین خیلی زودتر به مدیر مدرسه دخترم اطلاع دادم تا برای بقیه خانواده‌ها هم دردرس درست نشود. همسر من هم به چند نفر از دوستانش که معلم هستند، خبر داد تا به مدرسه خودشان ماجرا را بگویند و دست‌کم در این میان این خانواده‌ها دانش‌آموزان باشند که بین مراکز بهداشت و مدارس برای ثبت‌نام به مشکل می‌خورند.»

او می‌گوید این مشکلات احتمالا مربوط به واردات واکسن است؛ «به نظر می‌رسد که ما در واردات واکسن به مشکلی خورده‌ایم که تهران برای مراکز بهداشت شهرهای مختلف کشور واکسن ارسال نمی‌کند؛ چون تا جایی که من می‌دانم چندین شهر دیگر نیز دقیقا همین مشکل را داشته‌اند».

کمبود واکسن از اصفهان تا بندرعباس

البته فرضیه «نیما» هم اشتباه به نظر نمی‌رسد. «منایکی دیگر از همین والدین است که در اصفهان زندگی می‌کند. او می‌گوید تمام سه هفته اخیر به او وعده داده‌اند که واکسن‌ها می‌رسد، اما خبری نشده است: «پسر من فریبا دارد و به هزار زحمت راضی‌اش کرده بودم که بیاید و واکسن بزند، اما بعد بار فریتم گفتند واکسن از تهران نرسیده است. حالا هم او کسب اضطراب تحمل کرده است که می‌گوید دیگر امکان ندارد چنین کاری انجام دهد.» هم‌بلاخره توانسته کارهای ثبت‌نام پسرش در کلاس دهم را انجام دهد: «خوشبختانه مدیر مدرسه راضی شد که ثبت‌نام کند. در واقع مسئله اصلی این است که وقتی پول را پردازی، دیگر مانعی برای ثبت‌نام وجود ندارد و چنین مواردی را زیرسبیلی رد می‌کنند. باین حال، می‌دانم برخی مدارس سخت‌گیرانه‌تر عمل کرده‌اند.» بررسی‌ها نشان می‌دهد هستند والدینی که هنوز توانسته‌اند کارهای مربوط به ثبت‌نام را نهایی نکنند. «فریبا» یکی از والدین است که می‌گوید مدیر مدرسه پسرش می‌گوید تا زمان نهایی نشدن کارهای واکسن، ثبت‌نام را انجام نخواهد داد: «ما اینجا در سنجیدگی‌های کمی برای انتخاب مدرسه پسرمان داشتیم. کلاً دو مدرسه هستند که شرایط آموزشی بالایی دارند و همین دو مدرسه هم آن‌قدر در ثبت‌نام سخت‌گیری می‌کنند که واقعاً همین معضل واکسن را کم داشتیم. مدیر این مدرسه هم با وجود توضیحاتی که ما به او داده‌ایم، می‌گوید تا وقتی کارهای واکسن انجام نشود، ثبت‌نام را نهایی نمی‌کند. واقعاً حتی پول را هم از ما نگرفته است، به این‌که یقیناً همین می‌نویسند. گرانای مدیر این است که ثبت‌نام را انجام دهد و بعداً خانواده‌ها نسبت به تزریق واکسن حساس نباشند.»

او می‌گوید همه این حواشی باعث شده پسرش نیز اضطراب زیادی متحمل شود: «پسر من هم که در تمام ماه‌های گذشته اصرار داشت برای سال جدید به این مدرسه برود، حالا نگران شده است و هر روز اضطراب دارد که نکند مدارس شروع شود و او نتواند کارهای ثبت‌نامش را به انتها برساند.» پیگیری‌های «شرق» نشان داد در شهرهای دیگری همچون مشهد، بندرعباس و رشت نیز معضل کمبود واکسن یادآور برای دانش‌آموزان برقرار است.

تہران سبز تر مے، شود یا تشنہ تر؟

حسین فوزین

پژوهشگر آب و هیدروپلیتیک

تهران سال‌هاست که با بحران آب روبه‌روست، اما وقتی در شهر می‌نیزم، پارک‌ها، درختان حاشیه خیابان‌ها و فضای سبز شهری تصویری از زندگی سبز و پرآب به ما می‌دهند. این حس سرسبزی و سرزندگی در ذهن بسیاری از شهروندان و حتی مدیران، گواهی بر وفور منابع آب است. در حالی که بیش‌ت این سبزی، واقعیت تلخ منابع آب تهران پنهان شده است. این فاصله میان آنچه می‌بینیم و آنچه هست، نمونه‌ای آشکار از «توهم فراوانی آب» است؛ توهمی که هم نگرش عمومی را شکل می‌دهد و هم سیاست‌گذاری شهری را به سمت تصامیم ناپایدار هدایت می‌کند. این توهم در سال‌های گذشته بارها تقویت شده، ساخت‌سازها و خطوط انتقال آب از حوضه‌های مجاور، این پیام را منتقل کرده که هر کمبود آب می‌توان با تأمین جدید جبران کرد. امروز هم پروژه‌های پرهزینه شیرین‌سازی و انتقال آب از دریا دنبال می‌شوند، در حالی که تمرکز بر کنترل تقاضا و اصلاح الگوی مصرف به حاشیه رانده شده است. اما آیا این پروژه‌ها واقعا بحران آب تهران را حل می‌کنند یا صرفاً آن را به نسل‌های آینده منتقل خواهند کرد؟ نشانه‌های بحران اما غیرقابل انکارند. فروشنده‌ت رزمین در جنوب تهران، افت شدید سطح آب‌های زیرزمینی، افزایش شوری و کاهش کیفیت آب در برخی مناطق، همه نشان می‌دهند که واقعیت شهر پشت پرده سرسبزی مصنوعی پنهان شده است. میانگین مصرف سرانه آب شرب در تهران حدود ۲۳۰ الی ۲۵۰ لیتر در روز است، در حالی که استاندارد جهانی برای شهرهای کم‌آب نزدیک به ۱۵۰ لیتر است. این اختلاف نهنه‌افشار بر منابع محدود را بیشتر کرده، بلکه نشانه‌ای از فقدان سیاست‌های جدی مدیریت مصرف و تقاضااست. با این حال، نگرانی شهر همچنان در ذهن مردم حس‌آمیز و رفاه ایجاد می‌کند؛ احساسی که بیشتر ناشی از بازنمایی بصری است تا واقعیت پایداری منابع. به بیان ساده‌تر، سرسبزی شهر که باید نمادی از مدیریت پایدار منابع باشد، اکنون به پرده‌ای برای پنهان‌کردن محدودیت‌ها و بحران‌های واقعی باطل شده است. شوره‌خانی‌های الگو محدود به تهران نیست؛ در کلان‌شهرهای کم‌آب دیگری چون اصفهان و مشهد نیز سرسبزی مصنوعی و پروژه‌های انتقال آب همان توهم فراوانی را بازتولید کرده‌اند. برای عبور از این وضعیت در کلان‌شهرها، از جمله تهران، نیازمند رویکردی مبتنی بر واقعیت منابع آب و تصمیم‌های سخت هستیم. بازچرخانی آب، اصلاح الگوی مصرف، کاهش هدررفت شبکه، خشک‌منظر سازی و استفاده از گیاهان بومی و کم‌آب، همراه با محدودیت‌ت توسعه شهری و مدیریت جابه‌جایی شهرت و جمعیت، می‌تواند فشار بر منابع را کاهش داده و امکان حرکت به سوی مدیریت پایدار منابع آب را فراهم کند. اکنون پرسش اصلی این است: آیا می‌خواهیم همچنان با تکیه بر تصویر سبزی مصنوعی، بحران واقعی را نادیده بگیریم، یا جرئت پذیرش محدودیت‌ها و حرکت به سمت توسعه پایدار را پیدا خواهیم کرد؟ توسعه پایدار بدون آشنی‌دادن تصویر با واقعیت امکان‌پذیر نیست و اگر تهران همچنان بر مدار توهم پرآبی چرخد، آینده‌ای ناپایدارتر از امروز در انتظار آن خواهد بود.

خبر

رئیس اداره مددکاری اجتماعی وزارت بهداشت مطرح کرد

ضرورت انتقال تجربیات آموزشی و عملی مددکاری اجتماعی در حوزه سرطان کودکان

جوادی گفت: حضور مؤسساتی چون محک در شبکه ملی سرطان در کنار سایر مؤسسات موجب هم‌افزایی در آموزش، انتقال تجربیات و... به‌ویژه در مددکاری اجتماعی است. سیدمحمدحسین جوادی، رئیس اداره مددکاری اجتماعی وزارت بهداشت، با بیان اینکه سرطان فقط محدود به بعد جسمی نیست و بحران روانی، اجتماعی و اقتصادی برای خانواده‌هاست گفت: سرطان برای بیماری است چون بیماری فرد را از خود می‌دهد اما بحران بیماری، همه خانواده و بستگان نزدیک را درگیر می‌کند. او با اشاره به اهمیت نقش مددکاران اجتماعی در تکمیل فرایند درمان سرطان کودکان افزود: مددکار اجتماعی با رویکرد مداخله در بحران موجب کاهش سطح تنش در خانواده می‌شود تا بیمار بتواند با حمایت‌های دریافت‌شده، مسیر درمانی به‌بستری پیدا کند. این‌گونه سطح تنش خانواده نیز کاهش یافته و مراقبت بیشتری از فرزند انجام می‌دهد.

جوادی ادامه داد: در کارشناسی مدهدکاران اجتماعی در وزارتخانه بهداشت برای گروه‌های مختلف ۱۴ استاندارد متناسب با بیماری استراچا کردیم. یکی از تخصصی‌ترین بیماری‌ها سران بود و به طور مثال در آنکولوژی دوکدان برای هر ۱۰ تخت یک مدهدکار اجتماعی در نظر گرفته شده است. او تاکید کرد: نقش مدهدکار اجتماعی در کنار گروه پزشکی حائز اهمیت است و می‌تواند در بهبود بیماران مؤثر باشد. نگاه معاونت بهداشت نیز برای این باره تخصصی و حمایت‌گرانه است.

جوادی با تأکید بر نقش مؤسسه خیریه محک به عنوان مهم‌ترین خیریه فعال در سرطان کودکان، بیان کرد: گرچه محک بسیار مجموعه توانمند می‌باشد و ممکن است مجموعه‌های دیگر در کنار محک نباشند اما حضور مؤسساتی چون محک در شبکه ملی سرطان در کنار سایر مؤسسات موجب هم‌افزایی در آموزش، انتقال تجربیات و... به‌ویژه در مددکاری اجتماعی است. او یادآور شد: وزارت بهداشت نیز از این رویکرد حمایت و سعی می‌کند این نگاه را توسعه دهد. ما در آموزش و پژوهش از ظرفیت تمام سمن‌ها به‌ویژه مؤسسه محک استفاده می‌کنیم و خوب می‌دانیم که این مؤسسات باری را از روی دوش نظام سلامت برمی‌دارند. جوادی با اشاره به اقدامات مددکاری اجتماعی در ایران با سایر کشورها عنوان کرد: گرچه در شرایط پست‌تحریم و مسائل اقتصادی حاصل از آن هستیم که موجب مشکلاتی برای خانواده‌ها و مراقبین و... شده اما تلاش‌های انجام‌شده و مجموعه خدماتی که انجام می‌دهیم مهم است. او متذکر شد: مشاور یونسف در بازدیدی که از ایران داشت، بیان کرد که در منطقه مدیترانه شرقی، مددکاران اجتماعی و سازمان‌های اجتماعی در ایران به نسبت منطقه پیشروست و باید تلاش کنیم برنامه‌های توانمندسازی و هم‌گرایی ایجاد کنیم.

آگاهی فراخوان مناقصه عمومی همزمان با ارزیابی کیفی (فشرده)